

SWOT: KAUPUNKIAKTIVISMI LISÄÄNTYY JA OSALLISTUMINEN MONINAISTUU

Vahvuudet

Osaava aktiivisuus on lisääntynyt

Etenkin Helsingissä asukkaiden aktiivisuus kasvussa. Innostunut ilmapiiri aktivismin puolella. Esimerkiksi 50 harrastelijasuunnittelijaa on iso voimavara! Ihmiset jaksavat vaatia muutosta sinnikkäästi. Nuoret ovat vahvasti mukana. Vahva visiolähtöisyys ja inspiraatio osallistumisen taustalla reaktiivisen osallistumisen sijaan.

Moniäänisyys lisääntynyt ja laajempi vuoropuhelu tuonut hyvää

Kestävämmät ratkaisut moniäänisyyden kautta. Uudet asiat ja ihmiset kohtaavat - syntyä uutta kaupunkia. Toimijat tekevät yhteistyötä kaupungin kanssa. Osallistujajoukko laajenee, keskustelu moniäänistyy. Enemmän vaihtoehtoja suunnitelmiin. Paikalliset tarpeet ja identiteetit tulevat esille ja muuttuvat teoiksi. Yhteistekeminen - ei vain muutamien näkemys mukana.

Digi ja uusi teknologia auttaneet

Etäosallistuminen helppoa. Some mahdollistaa paremman näkyvyyden ja helpomman osallistumisen. Matalan kynnyksen osallistuminen mahdollista.

Demokraattiset ja hallitut osallistumisprosessit kuitenkin myös hyvä asia

Järjestelmällisyys ja viralliset prosessit kuitenkin tärkeitä myös. Asiantuntijuuden merkitys. Suunnitteluprosessi demokraattinen - periaatteessa. "Ei isoja mokia, mutta ei mitään kovin sykähdyttävääkään" Suunnitelmat voisivat olla asukkaiden ja kuntalaisten näkökulmista vielä parempia, jos heillä olisi ollut vaikuttamismahdollisuuksia enemmän.

Prosessi, osallistumismahdollisuudet, tiedon avoimuus ja tulokset kehittyneet

Paljon tietoa helposti saatavilla, mikä voi olla sekä hyvä että huono asia. (Riittääkö aika ja resurssit perehtymiseen?) Paljon erilaisia konkreettisia tuloksia (esim. kokeilut, pop-upit). Erilaisia muotoja osallistumiseen. Varhainen ideointi tukee proaktiivista suunnittelua. Ei pelkkää kommentteilla vastustamista. Asukkaat yhä enemmän tasavertaisia hallinnon kanssa. Asukaslähtöisyys mahdollistuu laajemmin ja paremmin. Hallinnossa varovaista myönteisyyttä aktivismia kohtaan (?). Pakottaa suunnittelukoneiston parempaan argumentointiin. Ilmiselvät virheet ja yllätykset voidaan helpommin poistaa suunnitelmista. Parempia suunnitelmia, parempaa kaupunkia sekä fyysisesti että sosiaalisesti.

Heikkoudet

Kaupungin asenne, sulkeutuneisuus, jäykkyyks

Liiallinen asiantuntijaivaltaisuus. "Näin ollaan aina tehty"-asenne. Viranhaltijat joutuvat luovuttamaan valtaansa. Suunnitellaan liian samanlaisia ratkaisuja joka paikkaan. Toimintaa rajoittava byrokraatia. Virkamiesten osaaminen kulttuurialalta. Tiedonkulun puutteet, esim. julkisen puolen eri sillojen välillä.

Prosessin ja byrokratian heikkoudet

Suunnitteluvaihe ei tavoita osallisia. Vaihtoehtoisia suunnitelmia tulee väärään aikaan. Kytkettyminen viralliseen valmisteluun on heikkoa. Jäykkä organisaatorakenne. Vaihtoehtojen arvioinnin vaikeus - kuka, missä, miten, kenen kriteerit? Kaupunkiaktivismi ja kaupunkisuunnitteluaktivismi on arvolatauksellista toimintaa mutta hallinto on "neutraali". Osallistuminen ei aina johda tuloksiin. Resurssit vähissä.

Poliittinen ulottuvuus

Puuttuu kytkentä valtaan ja päätöksentekoon. Poliittisen toiminnan ja valmistelun kohtaamisen haasteet.

Yhteinen kieli ja viestintä, epäselvyys (erityisesti kaupungin suunnalta)

Tiedotus ja viestintä: verkostot ja välineiden käyttö. Yhteinen kieli kehittymätöntä. Monet kokevat yhä epäselväksi, millaiset todelliset vaikuttamismahdollisuudet ovat. Vaihtelevat osallistuskäytännöt. Hajanaisuus, informaation sekavuus, jäsenitelemättömyys. Tiedotuskanavien määrä lisääntyy, tiedottaminen voi kuormittua? Vuoro vaikutus ei aina toimi.

Alueellinen sekä osaamisesta ja sukupolvien erosta kumpuava epätasa-arvo

Aktivisitit osaavat. Yksittäisillä tahoilla liian paljon valtaa. Alueellinen epätasa-arvo? "Rikkaille on aikaa, osaamista ja voimavaroja vaikuttaa." Kaupunkiaktivismi on parin suurimman kaupunkiseudun ja korkeasti koulutettujen nuorten aikuisten ilmiö. Kaupunkiaktivisimimaailman ja vanhempien sukupolvien välinen kuilu. Vaihtoehtosuunnitelmien epätasapainoisuus. Asukastilaisuudet: yleensä vähän osallistujia ja vinoutunut ikärakenne. Nettiosallistuminen suosii nuorempaa väkeä, seniorit jäävät paitsioon.

Mahdollisuuksia hyödyntämättä

Paikalliset mahdollisuudet jäävät vaille täyttä hyödyntämistä. Aktivismissä ei osata hyödyntää.

Aktivistien suuret vaatimukset tai epäaktiivisuus

Vaatimukset ja toiveet mahdottomat. Oma ympäristö ei kiinnosta. "Kaikeka kaikille" -mentaliiteetti Uusi näkemys haastaa.

SWOT: KAUPUNKIAKTIVISMI LISÄÄNTYY JA OSALLISTUMINEN MONINAISTUU

Mahdollisuudet

Kaupungin eri alueiden kasvava omaleimaisuus ja erilaistuminen

Uusia erilaisia näkemyksiä.
Suunnittelu on moniäänisempää ja ottaa eri kulttuurit huomioon.
Kaupunkisuunnittelu voi monimuotoistaa tuottamaan ympäristöjä erilaisille elämäntyyliille.
Kaupunginosista tulee erilaisia kun lähtökohdat tulevat kaupunkilaisilta eikä viranomaisilta.
Helsingistä tulee helsinkiläisten Helsinki.

Yhdessä tekeminen ja yhteisöllisyys kasvaa

Kattava osallistuminen ja vuorovaikutus.
Yhteisöllisyyden lisääntyminen.
Kaupungista yhdessä tehty ja omaksi koettu paikka - hyvinvointi lisääntyy, maailma pelastuu!
Asetelma muuttuu - yhdessä tekemiselle löytyy uusia menetelmiä.
Kaupunkiin tulee intoa ja iloa > ihmiset haluavat tehdä asioita.
Suunnittelun joukoistaminen > "jokainen tekee sen minkä osaa".

Joukoistamalla osaamista ja paikallista tietoa ympäristöjen kehittämiseen

Uudet joukoistetut käytännöt.
Laajempi ja asiantuntevampi osallistuminen.
Ammantaa aidosti asukkaiden ideoista ja osaamisesta.
Enemmän tekijöitä kaupungilla, Resurssit lisääntyvät.
Joukoistava yhteissuunnittelu mahdollistuu (valittaminen voi vähetä).
Inhimillisempi kaupunkiympäristö.
Enemmän kiinnostuneita > uusia ideoita, uutta osaamista, uusia näkökulmia.
Parempaa ympäristöä.
Sähköiset uudet osallistumismahdollisuudet.
Tilat ovat paremmalla käytöllä, eivät tyhjillään.
Tarpeiden mukainen kaupunki - inhimillisempi.

Kaupunkiaktivisismi hallinnon uudistajana

Viestinnän ja tiedotuksen tarve kasvaa.
Johtamisrakenteen uudistuminen.
Aktivismi toimii hallinnon kehittämisen sparraajana ja draiverinä.
Hyvien ratkaisujen löytäminen on nopeampaa.
Virkamiehien on etsittävä uusia tapoja toimia.
Neljän sektorin vuoropuhelu voi onnistua kooltaan pienessä ja verkostoituneessa Helsingissä.
Monipuolisempi kokonaiskuva eri toimijoiden tullessa yhteen.
Perinteisten osallistumis- ja asukastilaisuuksien korvaaminen "budjetointipelillä", yhteissuunnittelulla, käyttäjät päättävät mihin raha käytetään.

Suhtautuminen urbanisaatioon ja kaupungin muutokseen tulee positivismaksi

Avoimempi ja myönteisempi suhtautuminen kaupungin muutokseen.
Yleisön tietämys kaupunkisuunnittelusta kasvaa.
Vastustus ja valitukset vähenevät?

Uhat

Kaupunkisuunnittelun prosessi tulee moninaisemmaksi ja haastavammaksi

Ratkaisujen teko monimutkaistuu, prosessin hidastuminen.
Eriävät intressit ja arvomaailmat.
Tempoileva, hätäinen päätöksenteko isoissa, tärkeissä asioissa.
Vaatimusten ja toiveiden pirstaloituminen.
Valittaminen estetään ja varauuskäynti tukitaan.
Liikaa vaihtoehtoja - halvaantuminen.
Suomalainen pelko: suunnittelemattomuus on sietämätöntä.
Ristiriitojen yhteensovittaminen vaikeaa.
Tarvitaanko osallistumisessa yhä enemmän erityisosaamista?
Kaaos.

Edustuksellinen vs. suora demokratia - ketkä osallistuvat ja miten?

Miten ratkaistaan edustuksellisen ja suoran demokratian välinen ristiriita.
Osallistumisen polarisoituminen - vain jotkut osallistuvat, muille entistä vaikeampaa?
Asiantuntijuuden rooli uhattuna.
Kaupunki liittoutuu omaa näkemystään tukevien "osallistujien" kanssa.
Miten varmistetaan kaikkien kansalaisryhmien, mm. vanhukset ja nuoret, näkemysten esilletulo?
Oikeudet "omiin käsiin" vääryllä tavalla.
Tuleeko heikkojen ääni kuuluviin?
Miten saadaan mukaan erilaisia ihmisiä?
Yliaktiivisten ryhmien äänekkyyys.
Vain "prot" pääsee ääneen.
Koulutus ja kokemus?
Alueiden sisäiset ja niiden väliset haasteet
Nimbyismi.
Asukkaiden/asukasryhmien väliset jännitteet voivat lisääntyä.
Alueiden polarisoituminen lisääntyy.
Paikallinen vs. kaupungin yleinen etu.

Kaupungin suunnitteluprosessien ja aktivistien suunnitteluprosessien lähentyminen

Aktivistien ajatukset sopeutuu hallintoon ja laimenevat.
Virallinen suunnittelu kulkee omaa prosessiaan välttämättä aktivistien ehdotuksista.
Aktivistien ideat tyrmätään "lähtökohdiltaan vääriksi" käsittelemättä arvoja niiden takana, ei synny oppimista.
Lyhytjänteisyyden kasvaminen ja osallisten kiinnostuksen lopahtaminen
Lyhytikäiset trendit ottavat ylivalvan kaupunkisuunnittelussa.
Ihmiset väsyvät ottamaan kantaa ja päättämään.
Jos aktivismia ei huomioida > ristiriitoja > hukkaan heitettyä osaamista ja aikaa, ideoita.
Lyhytjänteisyys - pop-upismi.